

Zenobia

Tema: Krig
Fag: Dansk
Målgruppe: 7.-

Morten Dürr og Lars Horneman, Cobolt, 2016

Faglig relevans/kompetenceområder

Fokus i forløbet er på følgende delområder inden for kompetenceområderne og processerne.

Læsning: finde tekst, sammenhæng.

Fremstilling: fremstilling, præsentation og evaluering

Fortolkning: oplevelse og indlevelse, perspektivering

Kommunikation: it og kommunikation

Det er en fordel som lærer at se den 6 minutters video om stedbaseret litteraturundervisning på YouTube. [Link](#)

Den pædagogiske vejledning er udarbejdet efter afprøvning i praksisforløb i juni 2017 på Søndervangskolen i Hammel i to 7. klasser ved dansklærerne Louise Dam Ellegaard og Mads Ravn og på Rønbækskolen i Hinnerup i to 8. klasser ved dansklærerne Ane Keller og Malene Skannrup. Favrskov Kommunes it-konsulent John Klesner har ydet bistand undervejs i forløbsafprøvningen.

Ideer til undervisningen

Læsning

Før læsning

1. Aftale/oprettelse af fælles socialt medie i klassen: FB, blog (SkoleTube) eller Twitter. Der kan også veksles mellem FB/blog og tweets.

2. Lærerindføring i den aktuelle krig i Syrien, evt. ved klassens historielærer eller samfundsfaglærer.

3. Individuelt. Kort intro som fx: *I skal om lidt læse en kort grafisk roman om en syrisk flygtningepige*. Der laves en aftale om, hvorledes den indhentede informationsviden noteres. Informationssøgning på fx følgende:

- A. Grafisk roman
- B. Morten Dürr
- C. Lars Hornemann
- D. Claus Deleuran Prisen
- E. Zenobia
- F. Amina
- G. *Den store bølge ud for Kanagawa* – japansk træsnit

H. Skibsvraget *Zenobia*

4. Fællessamtale om søgeresultater, kilder, afsender, modtager, troværdighed, relevans og aktualitet (side oprettelsesdato/-år). Der findes for denne sammenhæng irrelevante sider om skibsvraget *Zenobia*! Mens der også findes en video på dykkervideo på nettet, der gør fortællingen, stemningen og symbolikken virkelighedsnær. Skibsvraget *Zenobia* ligger på flugtruten! [Link](#).

5. Individuel refleksion med fx en sætning på klassens sociale medie ud fra et spørgsmål som fx: *Hvorfor skal jeg læse en grafisk roman om en syrisk flygtningepige?*

Under læsning

1. Tilnærmet stedsbaseret litteraturundervisning for at komme så tæt på en flygtningeoplevelse som bådflygtning som muligt. Rammesætningen kan være denne: Brug idrætshallen, lav mørklægning, anvis en måtte pr. elev med god afstand mellem måtterne, sæt tidsramme på, udlever bøgerne og brug evt. lydspor med bølgeskulp eller passende afdæmpet musik (højttaler). Eleverne læser med lommelygte (kan findes på de fleste mobiltelefoner).

2. Individuel refleksion umiddelbart efter læseoplevelsen. Hver elev skriver på klassens FB eller laver et tweet med sin umiddelbare reaktion på læsningen af *Zenobia*.

Efter læsning

1. Makkerparopgave.

A. Lav en tidslinje vha. et digitalt værktøj fx Tiki-Toki, WeVideo (SkoleTube) eller ReadWriteThink.

B. Lav en 6-ords-novelle. Eksempel: *Hun flygter fra døden, hvor ironisk*. Vælg et andet eksempel fx fra den forrige romanlæsning med klassen, så ikke elevernes umiddelbare fortolkning bliver lærerstyret. Eller brug selv inspirationskilden: *For Sale, Baby Shoes, Never Worn* er en kendt 6-ords-novelle skrevet af Ernest Hemingway. Skriv på store strimler og hæng dem op i klassen.

2. Makkerparopgave. Undersøg følgende:

A. Gemmeleg. Analyser s. 22 og 23, 24 og 25, 29 og 30, 51, 58 og 59, 62 og 63.

B. *Zenobia*. Lav et Venn-diagram (Se fx her: <http://www.undervis.dk/venn-diagram>) med krigerdronningen *Zenobia*, *Amina* og skibsvraget *Zenobia*.

C. Vælg et opslag ud til analyse. Tag et billede. Brug fx Pixton og sæt markeringer på billedet. Brug fagudtryk. Print ud til ophæng i klasse eller læg på klassens digitale opslagstavle.

D. Lav et tekstkoncentrat vha. wordItOut eller Wordle. Krav 8 ord med farvesymbolik. Eksempel uden det oprindelige farvevalg og layout: ensom, Syrien, bange, vand, død, mørke, krig, ødelæggelse. Print tekstkoncentratet ud i farver. Hæng dem op i klassen.

3. 4-personers grupper. Fremlæggelse i 2 x makkerpar. Der byttes, så 2 nye 2 x makkerpar fremlægger for hinanden.

4. Fælles litteratursamtale om:

A. At læse fiktion et sted, hvor man stedsligt kommer tæt på hovedpersonens sted, får et førstepersonsperspektiv og sætter sig i den fiktive persons sted. Specifikt i forhold til *Aminas* situation i *Zenobia*. Inddrag s. 79 – 85.

- B. Komposition med flash backs (farven brun og den symbolske betydning) og fortælleiden (farven blå og den symbolske betydning). Kom ind på, at begge spor er kronologiske.
- C. Tekst. Synsvinkel og sprog: ordvalg, sætninger og det enkle sprogs betydning.
- D. Illustrationer med farveholdningerne blå og brun, synsvinkel, tegnestil etc. Gør eleverne opmærksom på brud i den bevidst naive tegnestil med bølgemønstret, den bombede syriske by og skibsvraget (s. 13 – 15, s. 67 – 71 og s. 92 – 92). Lav nedslag på fx s. 9 – 13, 14, 15, 28, 43, 54 og 55, 66 – 75. Afslut med dobbelttopslaget med Zenobia og Amina på hver sin side s. 56 og 57.
- E. Indhold/den narrative fortælling med inddragelse af titel, tema og afslutning
- F. Den indskrevne læser: Hvem er den grafiske roman skrevet og tegnet til? Den reelle læser: Hvem egner den sig bedst til? Hvorfor?

Fremstilling

Før fremstilling

Fælles. Se mindst en af nedenstående fire dokumentarfilm, som findes på <http://mitcfu.dk>. Det anbefales, at man starter med eller som minimum ser *Favads historie og eventuelt Omars historie*. De er begge særdeles velegnede tematisk, og de to dokumentarudsendelser har en inspirerende opbygning med optagelser, indsatte videoklip, stillbilleder og lyd-mæssige og grafiske virkemidler, som kan inspirere eleverne til fremstillingsopgaven. Fx er der mange virkemidler i erindringsklippet i *Favads historie*. Tidskode: 00:11:18 – 00:13:07.

Favad er 14 år, velbegavet og velformuleret på dansk. Han er fra Afghanistan (Sarkan (16 år) fra Irak medvirker også). Omar er 13 år og bådflygtning fra borgerkrigen i Syrien. Se dokumentaren *Judis historie* i serien *Min flugt fra krigen - i Syrien*. 00:15:00 min. DR Ultra. 00:15:00 min

02. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Se dokumentaren *Favads historie* i serien *Min flugt fra krigen – uden mor og far*. DR Ultra. 00:15:00 min

03. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Se dokumentaren *Omars historie* i serien *Min flugt - med båd over havet*. DR Ultra. 00:15:00 min.

04. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Se dokumentaren *Judi, Favad og Omars fælleshistorie* i serien *Min flugt fra krigen – til Danmark*. DR Ultra 05. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Fremstilling

Individuelt eller i makkerpar. En fremstillingsopgave med brug af fx SkoleTube og Pixton, Prezi, Screencast og GoAnimate. Indsæt tegninger, brug kombination af flere værktøjer som Collage Maker osv.

Eleverne har følgende valgmuligheder:

- A. En billed-lyd fremstilling med den samme tematik
- B. En grafisk roman med den samme tematik vha. digitale værktøjer

Efter fremstilling

Evalueringsopgaverne

1. Cirkeevaluering. Brug note-it-sedler.

A. 1 sætning til indhold, 1 sætning til sprog/lyd/musik, 1 sætning til form: disposition/komposition, kreativitet og det tekniske niveau

B. A giver respons til B, B giver respons til C osv.

2. Lærerevaluering, hvor der tages højde for, om det er en person eller to med større krav til omfang og kvalitet, hvis to elever har samarbejdet. Brug vurderingsark med felter for indhold, sprog, lyd, musik, disposition/komposition, kreativitet og det tekniske niveau.

Perspektivering

Se fx Save-the-Children-videoer 1(fødselsdag) og 2 (bådflygtning).

[Link](#) [Link](#)

Supplerende materialer

Streambare dokumentarudsendelser i www.mitcfu.dk

Judis historie i serien *Min flugt fra krigen - i Syrien*. DR Ultra. 00:15:00 min

02. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Favad's historie i serien *Min flugt fra krigen – uden mor og far*.

DR Ultra. 00:15:00 min

03. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Omars historie i serien *Min flugt - med båd over havet*. DR Ultra. 00:15:00 min.

04. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Judi, Favad og Omars fælleshistorie i serien *Min flugt fra krigen – til Danmark*. DR Ultra.

05. 11. 2015. [Link](#) til streaming.

Illustreret novelle:

Sarah Engell: *Det vi har mistet*. I novellesamlingen *Lige nu*. Gyldendal. 2017.